N. 55.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 8. Lipca V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d. 26 Czerwca. GL. Baggowut naznaczony dywizyinym naczelnikiem 5 dywizyi. G. Kawaleryi Tormasow do służby przyięty umieszcza się w armii. GM. Wierowkin będzie brygadnym kommendantem średniey brygady w 19 dywizyi. Półkownik Meszczeriakow Szefem Selengińskiego półku muszkietyerów. Zmarli GM. Zubow, leibgwardyi Izmayłowskiey Półkownik Jeremieiew z rang listy wymazani. Zostaią GM. Półkownicy Timler, Buchmeier. Jrkutski G. Gubernator Pestel ozdobiony orderem S. Alexandra Newskiego. Orłowski Gubernator cywilny Jakowlew S. Anny 1 klassy. Stanu kanclyarze Chorzewski, Połoński, Repin, Nikitin, Miasoiedow, Franzin, S. Anny 2 klassy. Professor Wileńskiego Uniwersytetu Briottet otrzymał rangę konsyliarza kolleskiego. Senator Kozodawlew order S. Alexandra. Były w Stockholmie poseł i pełnomocny Minister Alopeus został aktualnym kamerherem.

BAYONNE d. 15 czerwca. Dzień dzisieyszy od Jmperatora Napoleona był przeznaczony na otwarcie walnego ziazdu Hiszpanów; gdy więc przybyli prawie wszyscy deputaci tego narodu, i prezentowali się wcześnie nowemu Królowi swemu, dziś zgromadziwszy się w mieyscu przyzwoitém, do przyszłych obrad przystąpili zaczynaiąc od złożenia aktu elekcyi swoiey; tymczasowym Prezydentem iest Minister Azanza. Król Józef dał odezwę do ludu Hiszpańskiego, która że iest pierwszém ieszcze pismem nowego rządcy, całą do słowa kładniemy zaczynaiąc od wyliczenia tytułów.

Don Józef z Bożey łaski Król Castilii, Arragonii, dwóch Sycylii, Jerozolimy, Nawarry, Grenadyi Toledu, Valencyi, Galicyi, Maiorki, Minorki, Sewilli, Cerdanii, Corcegi, Murcyi, S. Yago, Algarwii, Algesiras, Gibraltaru, wysp Canaryiskich, Indyi wschodnich i zachodnich, wysp lądu stałego na Oceanie, Arcy Xiąże Austryi, Xiąże Burgundyi, Brabancyi, Mediolanu, Hrabia Habsburgski, Flandryiski, Tirolski, Barcelloński, Pan Biscaii, Moliny etc.

Mocą traktatów podpisanych d. 5 i 10 maia, Król Karol 4 i Xiążęta domu iego ustąpili bratu moiemu Francuzów Jmperatorowi prawa swoie do korony Hiszpańskiey i kraiów do niey należących; te same prawa od nich nabyte Napoleon zlewa na mnie. Naymocniey pragnę ziechać do Hiszpanii, żebym przyioł rządy tego Królestwa, zatrudniał się bez przerwy uszczęśliwieniem poddaństwa, które Opatrzność staraniu moiemu poleciła, i niezwłócznie wykonał, cokolwiek postanowi Junta złożona z deputatów miast Hiszpańskich i drugich obywatelów znacznieyszych w Królestwie, która do Bayonne zwołana, będzie zagaiona d. 15, ażeby wynalazła środki ustanowienia rządu mocnego, sprawiedliwego i stałego, który pomyślność przywróci Hiszpanii i rozległym iey dzierżawom, zapewniaiąc ich całość i udzielność, i podnosząc Królestwo na ten stopień chwały i wielkości, na którym iuż było w upłynionych wiekach, i na którym dziś zostawać godni są Hiszpanii obywatele.

Te są chęci moie, ten cel iedyny, którego ażebym dopioł koronę waszą przyiołem. Spieszę przeto z ogłoszeniem zamiarów oycowskich do waszego uszczęśliwienia dążących, zapewniaiąc że nie z mnieyszą troskliwością czuwać będę nad prowincyami odległeyszemi państw moich, iak nad stolicą Monarchii, rząd zaś móy tak ustanowię, ażeby część administracyi naymnieysza uyść nie mogła przed czułością i okiem administratora. Polegaiąc na słowie moiém Królewskiém życie spokoyni, oddaycie się zabawom zwyczaynym, bądźcie poddani i posłuszni urzędom które są przełożone nad wami, zamkniiicie ucho na poszepty złośliwe malkontentów, których ten cel iedyny, żeby wam domową spokoyność wydarli. Te poszepty i namowy nie mogą nie pochodzić od tego ni-przyiaciela, który pragnie zguby każdego z Hiszpanów w szczególności, i zupełney ruiny całey ich oyczyzny; dla tego nieprzyiaciela równie obce iest wasze dobro i interes, iak iest obca religia wasza, mowa, obyczaie.

Sprawiedliwość powinna być oddawana w narodzie waszym z bezstronnością nayściśleyszą; zalecam wyraźnie Wice Królom, Prezydentom, i wszystkim sędziom, ażeby się pilnie stosowali do tey woli moiey. Sam osobiście i szczególnie chcę i stanowię przyiąć na siebie obronę waszą, i dołożę gorliwey usilności, ażebym odparł i oddalił napaść wszelką, która może na Hiszpanią przyiść z kądkolwiek, na ten kray i mieszkańców onego od nieprzyiaciół wiecznych Europy lądowey. Chcę ażeby zamorskie osady narodu w Azyi, Afryce, Ameryce, wschodnich i zachodnich Indyach rozrzucone i rozległe z Hiszpanią ich oyczyzną ściśłym i nigdy nierozerwanym węzłem były połączone, ażebyście wszyscy używać mogli tych dobrodzieystw i korzyści, iakie rząd konstytucyiny, wiekiem nieodmienny, który wkrótce ustanowić mamy na ziezdzie walnym w Bayonne, zgotuie dla mieszkańców dzisieyszych Hiszpanii, i naypóźnieyszych tego narodu pokoleń.

Proszę i zalecam Arcy Biskupom, Biskupom przełożonym duchownym świeckim i zakonnym, sługom religii świętey, którą zachowam w zupełney czystości, iak wyznawali ią przodkowie wasi,

ażeby użyli całey mocy, dzielności, przewagi, iaką nad umysłami ludzkiemi daie im stan i powołanie szanowne, dla utrzymania w poddaństwie uszanowania i posłuszeństwa należnego prawom i urzędom wykonania ich pilnuiącym; niech duchowni lud oświecaiąc słowem i przykładem odwodzą od niepomyślnych skutków, iakie za sobą prowadzi niekarność i swawola. Oświadczam raz ieszcze, iż rządów moich sprawiedliwość będzie iedyném prawidłem, szczęśliwość Hiszpanów iedynym celem.

Ta odezwa Króla Józefa, iakoteż dwie dawnieysze iuż wiadome Junty i rady Castiliiskiey oczywiście znać daią, że w niektórych prowincyach Monarchii Hiszpańskiey powstaią domowe rozruchy; tych pubudka, przyczyny, okoliczności, wielkość, i liczba rokoszanów nie są wiadome, gdyż rząd Francuzki i Hiszpański dotąd nie ogłosiły szczegółu żadnego; prywatne tylko listy z Madritu donoszą, że w Królestwie Arragonii powstały wielkie zamieszania, na których poskromienie Marszałek Moncey ruszył z kilko dywizyami woyska Francuzkiego. Że coś podobnego zdarzyć się musiało w Catalonii, wnieść możemy z listu pisanego przez G. Duhesme do G. Kapitana prowincyi, w którym wyraził że ludzie niespokoyni, dla zniechęcenia gminu rozrzucili wiadomość o maiącey wkrótce nastąpić konskrypcyi woyskowey; oświadcza wodz Francuzki, że Napoleon Jmperator maiąc rozległe państwa i liczne armie ludzi nowych nie potrzebuie bynaymniey, półki zaś narodowe Hiszpańskie mogą być dopełnione sposobem w Neapolu niedawno doświadczonym i przyiętym, to iest przez dobrowolne zaciągi.

Donosząc o rozkazach danych przez W. X. Berg i Cliwii względem wskrzeszenia potęgi morskiey narodu Hiszpańskiego, i wyliczaiąc okręta które w portach Cadix, Ferrol, Malaga, Carthagena uzbroić, naprawić, dokończyć budowlę nakazano, nie mówiliśmy bynaymniey o tych, które pod rządem dawnym iuż dożeglugi przysposobione były, tych zaś liczba iest znacznieysza. Całą dziś uwagę i ciekawość zwracaią Francuzi i Hiszpani ku Amerykańskim osadom, iakie wrażenie na umysłach niezliczonych obywatelów i narodów sprawi nagła i niespodziana rządu przemiana, i czyli dokażą cokolwiek namowy i rady Anglików i Brezyliiczyków, którzy bez wątpienia starać się nie omieszkaią, ażeby rozległe i bogate prowincye od Europy oderwane zostały.

MADRID d. 10 czerwca. Namiestnik Hiszpańskiego Królestwa W. X. Murat pod surowemi karami zabronił mieszkańcom onego, ażeby zbiegów opuszczaiących licznie chorągiew narodową do domu nie przyimowali, i pomocy żadney nie dawali. Tenże imieniem nowego Króla Józefa, o którego na tron wyniesieniu z Bayonne wiadomość przyszła, zalecił przełożonym duchowieństwa świeckiego i zakonnego, ażeby lud prowadzili do posłuszeństwa i wierności rządowi teraz ustanowionemu. Do Bayonne udaie się coraz więcey znacznieyszych obywatelów z całey Hiszpanii, chociaż nie są deputowanemi na ziazd walny; prowadzi wszystkich słuszna ciekawość przypatrzenia się z blizka, iaki los oyczyznie ma być zgotowany.

LONDYN d. 7 czerwca. Kanclerz skarbowy Percival pokazał izbie niższey Parlamentu, iakie są potrzeby narodu publiczne w roku teraznieyszym; armii lądowey wydatek wyniesie 19 mill. 500 t. Sterlingów, artylleryi 4 mill. 500 t. flotty i woysk morskich 17 mill. 500 t. inne wydatki mnieysze, których szczegóły wyliczać iest długo, 13 mill; ster. ogół wydatku narodowego 54 mill. 500 t. sterlingów; do tego rachunku nie wchodzą bynaymniey procenta od publicznych długów. Na zastąpienie tych wydatków ma skarb 3 mill. podatku gruntowego, 20 mill. woiennego, 3 mill. 500 t. z banku, 300 t. z lotteryi, 1 mill. 500 t. od kompanii wschodnio Indyiskiey, z pożyczki 10 mill. 500 t. z podatków Jrlandzkich 3 mill. 400 t. Sterlingów; resztę summ potrzebnych dostarczy wielki, niewychwalony, nieśmiertelny wynalazek Pitta, to iest kassa na umorzenie długów publicznych przeznaczona, która iakim sposobem przyszła do tego stanu, że dziś w nagłey potrzebie oyczyzny zagrożoney kilkanaście mill. Sterlingów dostarcza skarbowi, przełożemy w krótkości.

Na opłatę długu w r. 1784 naznaczył corocznie Parlament 1 million; więc przez lat 24 zapłaciło się 24 mill. procent od tego kapitału w skarbie pozostaiący, corocznie fundusz pierwiastkowy pomnaża, co w przeciągu lat 24 znaczną znowu summę utworzyło. Na opłacenie procentów od całey massy długu narodowego są przeznaczone dochody pewne; tych ilość z wzrostem handlu i narodowego przemysłu powiększyła się bardzo znacznie; są niektóre podatków rodzaie na procenta poświęcone, które dziś 2 i 3 razy więcey przynoszą, niż czyniły w czasie nastania swego; i te przewyżki zawsze i nie odmiennie przydawane były do rocznego funduszu; tym sposobem w przeciągu lat 24 zmnieyszyłby się niezmiernie dług publiczny, gdyby woyny od r. 1793 podziś dzień prawie bez przerwy trwaiące, nie przymusiły Ministrow do zaciągnienia nowego długu corocznie, nawet większego niż były summy funduszem umorzone. Ten w okolicznościach dzisieyszych zysk przynosi przeto naywiększy; że dostarczaiąc rządowi gotowizną summy bardzo znaczne, uwalnia Parlament od niemiłey potrzeby podwyższania dawnych narzucania nowych podatków.

W mieście Manchester, które manufakturami naybardziey kwitnie w Anglii, niedawno powstał wielki rozruch, którego przyczyną iest woyna rzemieślnikom odbieraiąca sposob do życia; do tych przyłączyły się gminy wieśniaków okolicznych, iako pozbawione zarobku przez dzisieyszy rękodzieł upadek. Nie skutkowały prozby, rady, pogróżki cywilnych urzędników; ci więc nie mogąc w dobry sposob spokoyności przywrócić, udali się do środka twardego, iaki iest dozwolony przez konstytucyą, ogłaszaiąc prawo Marsowe; to przeczytane gdy ieszcze nie sprawiło pożądanego skutku, żołnierz ognia dawać zaczął; upadło 2 ludzi zabitych, raniono kilkunastu, rozproszyły

się tłumy, dowodzców poymanych przed sądem stawiono.

Nie tylko między kupieckiemi domami państw Angielskich, aleteż całego świata nie poślednie mieysce trzymać powinien dom braci Chek w Bengalu; kapitał iego zkłada się z 200 mill marków Hamburgskich; prowadzi handel w całey Indyi wschodniey, Chinach, Azyatyckich wyspach, Persyi, Arabii, Turcyi, Egipcie; ma prócz rozległych maiętności w Bengalu około stolicy Calcutta, do 80 okrętów kupieckich Naymożnieysi panowie i Xiążęta Azyatyccy z tym domem związki maiąc, zaszczycaią go przychylnością i opieką. Sławny Monarcha Indyiski Aureng Zeb, gdyż ten dom stoi od wieków, przy końcu 17 zwiedzaiąc Bengal, był u przodków dzisieyszych kupców, gospodę i biesiadę w nim przyioł, i wielorakie nadał przywileie.

Z Amerykanami rzecz nasza dotąd iest zawieszona. Minister skarbowy RPtey doniosł Kongressowi, że w r. 1801 dług publiczny wynosił 81 mill. dollarów, dziś tylko 67 mill prócz tego Prezydent Jefferson zapłacił Francyi za odstąpioną Louisianę 15 mill: Kongres woysko regularne pomnożyć kazał 6 t. w których liczbie powinien być pułk iazdy, artyllerzyi strzelców Stotysięczna milicya zupełnie uzbroiona y oporządzona, wyćwiczona, i gotowa ruszyć w pole, gdy każe potrzeba; nadto ieszcze rząd przedsięwziął dzielne środki do uzbroienia całey massy obywatelów broń nosić zdolnych, na co iuż obrócono 5 mill dollarów. Nadgraniczne zamki, twierdze, mocnieysze stanowiska są przysposobione do obrony; w portach równa lądowey czynność, gdy czas i niedostatek porządnych werftów i zbroiowni nie pozwalaią wystawić okrętów liniowych i fregat, szalupy przynaymniey działowe, korsarskie, i tym podobne statki w liczbie ogromney gotuią się zasłaniać brzegi oyczyste, porty, rzek ujścia, kędy łatwiey może nieprzyiaciel przystąpić. Żegluga kupiecka surowie zakazana, zawiianie Angielskim okrętom ściśle zabronione; upadek handlu zyskownego, a ztąd wynikaiący rolnictwa upadek cierpliwym umysłem znoszą obywatele, ten zysk z przykrych okoliczności odnosząc, że przymuszeni obchodzić się bez towarów i produktów manufaktur Angielskich, krajowe rękodzieła zakładać, doskonalić, rozkrzewiać zaczęli. O negocyacyach naszych z tym narodem głuche iest milczenie; lecz ponieważ poseł Erskine bawi w Washington, ieszcze nie zginęła zupełnie nadzieia ugody; chociaż nie pospolite są do niey przeszkody.

Były nasz poseł u dworu Wiedeńskiego Adair niedawno z Trieste przybył do naszey stolicy. Z tey okoliczności wielki spor w Parlamencie powstał, dla czego Ministrowie nie przyieli pośrednictwa które Cesarz Franciszek ofiarował do ugody powszechney; Opozycya ganiła ten upor Ministrów, chciwych sławy nie pospolitey z walczenia przeciw całey Europie; odpowiedzieli Ministrowie, iż nigdy nie odbiegali od pożądanego pokoiu, lecz nigdy ieszcze nieprzyiaciel nie podawał warunków znośnych, któreby się zgadzały z chwałą i dobrem W. Brytannii. Większość głosów za Ministrami była w tey okoliczności, równie iak w sporach o Katolików. Grenwille w izbie wyższey, Grattan w niższey przekładali konieczność i słuszność zezwolenia na sprawiedliwe żądania Irlandczyków i wielu innych narodu naszego poddanych, ażeby używali przywileiów i swobod obywatelskich; lecz Parowie propozycyą odrzucili większością głosów 161 przeciw 74, izba niższa 281 przeciw 128. Rzecz zastanowienia godna, że ci którzy dawniey przeciwni byli nadaniu Katolikom przywileiów, teraz naygorliwiey mówili za potrzebą konieczna odmienienia ustaw surowych wieku przeszłego; ci zaś którzy Katolikom naybardziey sprzyiali, teraz dowodzili silnie, że czas dzisieyszy nie iest przyzwoity do robienia odmian w konstytucyinych ustawach narodu. Lecz nie pierwszy raz podobna zdań zprzeczność widzieć się dała u Anglików, gdy stanowić mieli o Katolikach, albotez o poprawie Parlamentowey reprezentacyi.

Doroczną pamiątkę narodzenia zmarłego Pitta Londyn obchodził niedawno uroczystym obrządkiem, zgromadzeniu licznemu i świetnemu przodkował X. Beaufort; coraz lepiey poznaie narod, iak wielką stratę poniosł w tym Ministrze. O wyprawach naszych iuż wysłanych i ieszcze wyniść maiących nic nie wiemy; Admirał Saumarez i G. Moore nic nie zaczęli w Sundzie; ostatni przysłał Officyera z Gothemburga, zapytuiąc się rządu, odpornie ma czynić według instrukcyi pierwszey, czyliteż zaczepnie według żądania Króla Szwedzkiego; Ministrowie dali odpowiedź, która będzie tajemnicą, dopóki nie przyidą nowe wiadomości od wodzów naszych; tymczasem któż nie widzi, że drogie na woynach chwile są ztracone. Po zaięciu Coppenhagi pisma nasze mówiły wiele o zdobyczy Duńskiey; dziś rząd oświadczył w Parlamencie, iż ammunicye morskie w tey stolicy znalezione i zabrane nie przeniosły szacunku 270 t. Sterlingów; co byłoby dowodem, że Dania bynaymniey nie myśliła o podniesieniu oręża przeciw Anglikom.

Pożar który w perzynę obrócił miasto Spanish Town na wyspie Trinitada, przyniosł szkody mieszkańcom więcey milliona Sterlingów. Gubernator Hislop pisał do Grenady, Barbados, innych wysp Antilskich prosząc o wsparcie, nawet do osiadłych na bliskim lądzie Hiszpanów, ażeby od głodu przynaymniey ratowali nieszczęśliwych. To uczyniwszy ogłosił prawo Marsowe, ponieważ obawiał się powstania Murzynów niewolników; porty zaś otworzyć kazał statkom oboiętnym, ażeby prędzey magazyny żywnością napełnił.

PARYZ d. 21 czerwca. W Amerykańskim Kongressie Reprezentant Levermore doradzał otworzyć porty, i wolność handlowi przywrócić, dowodząc że przerwanie onego więcey 100 mill. dollarów bezczynnemi zrobiło, 200 t. maytków i drugich obywatelów wyzuło z sposobu do życia, w dochodach celnych przyniosło różnicę do 16 mill. większość głosów 84 przeciw 24 propozycyą odrzuciła; do czego przyłożyło się potężnie

ogłoszenie wczesne przez Prezydenta Jefferson korrespondencyi iego z rządem Angielskim i Francuzkim. Pierwszy oświadczył wyraźnie Ministrom RPtey, że satysfakcyi żądaney za wielorakie pokrzywdzenia nie uczyni, dopóki RPta nie okaże z swoiey strony takiey powolności, któraby dowiodła przed światem iey słabość. Rząd zaś Francuzki przez Ministra zagranicznych interessów Champagny posłowi Amerykańskiemu w Paryżu G. Armstrong zapowiedział, że Napoleon ma za wypowiedzianą iuż woynę przez Anglików RPtey, odtąd iak dwór Londyński swoie ustawy ogłosił względem żeglugi narodów oboiętnych, i powinności na nie włożoney ażeby okrętom swoim gdziekolwiek płynącym kazały zbaczać do Anglii, i cło nowe płacić. Spodziewa się przeto Monarcha Francuzki, że Stany Amerykańskie ziednoczywszy się z Mocarstwami lądowey Europy, spólną wszystkim sprawę wolności morza, handlu, i żeglugi bronić zechcą. Podziśdzień Kongres nic na to nie powiedział, godzi się iednak rozumieć, że gdy sam czyni obronne wyprawy, Anglicy zaś naymnieyszey nie okazuią powolności dla zbliżenia ugody, woyna prędzey czy poźniey musi wybuchnąć między temi narodami.

Napoleon przez Ministra duchownych interessów Bigot uwiadomiony o zeyściu Kardynała De Belloi, odpisał iemu żal swóy głęboki oświadczaiąc z przypadku smutnego; ażeby zaś uczcił pamiątkę szanowną zmarłego, wdzięczność okazał za usługę znamienitą, i dowiódł iak wysoce poważa i ceni cnoty Pasterza, które w nim iaśniały przez lat blizko 60, iak otrzymał Biskupią dostoyność, rozkazuie pogrześć Kardynała w Kościele Metropolitalnym Paryzkim, i wystawić nad grobem wspaniały monument, któryby zaświadczył przed potomnością, iak szanowane były od przodków cnoty Pasterskie zmarłego. O czém Bigot Minister doniosł Kapitule Katedralney. Następcą zmarłego ma być Kardynał Cambaceres brat Arcy Kanclerza Arcy Biskup w Rouen, albo Juigné, który do czasów cywilney konstytucyi r. 1791 był Arcy Biskupem Paryzkim, dziś iest Kanonikiem kapituły przy kościele S. Dionizego przez Napoleona fundowaney.

Przed kilko laty zaczęte kopanie wielkiego kanału, który rzekę Ourq mil kilka odległą od Paryża ma wprowadzić do stolicy, i całe miasto wodą zdrowszą opatrzyć obfície, będzie dokończone za 3 miesiące; otwarcie kanału zrobić kazał Napoleon d. 14 pazdziernika w dzień doroczny ztoczoney bitwy z woyskiem Pruskiem r. 1806 pod Jena; w tenczas urzędy stołeczne dadzą obywatelom wielką biesiadę, do którey przygotowania iuż czynią.

NEAPOL d. 12 czerwca. Wiadomo iest iż d, 31 stycznia pałac Ministra policyi wyleciał na powietrze, a właściciel onego z familią bliskim był zguby; rząd kazał śledzić pilnie sprawców tego przypadku, zawczora trybunał 17 obwinionych osob o zbrodnię przekonanych na śmierć osądził; z wyznania ich sądowego wywiązuie się następuiąca rzeczy osnowa. Viscardi Aptekarz miał szczególną nienawiść ku Ministrowi Salicetti, iszcze w r. 1799 oskarżony był o przyprawienie wody, która trucizną zarażać miała chleb rozdawany żołnierzom Francuzkim na tenczas w Neapolu stoiącym. Ten przeto Viscardi z 2 synami swemi dobrawszy ieszcze spólników kilkunastu z liczby kupców, rzemieślników, służących, zporządził machinę piekielną, która w sklepach pod apartamentem Ministra postawiona w zamierzonym czasie pałacu część na powietrze wysadzić miała; ieden tylko człowiek został dla zapalenia oney; wszyscy zaś zpiskowi nad brzegiem morskim staneli, oddalić się maiąc w obce strony, skoroby świadkami byli skutku pomyślnego starań swoich. O północy Minister powraca od Margrabiego Gallo, idzie do pokoiu, w tém słyszy łoskot straszliwy, część domu widzi na powietrzu, i przypisuie cały pzypadek trzęsieniu ziemi. Sam został ciężko raniony; zięcia i córkę z gruzów dobyto nie bez szkody. Wkrótce odkryła się prawda, winowayców poymano wszystkich prócz starszego syna Aptekarskiego.

COPPENHAGA d. 21 czerwca. Jest pogłoska, że w nowey bitwie zwycięzcy Norwegianie pokonali Szwedów którym wielu Officyerów i żołnierzy zabito i poymano. W naszych stronach Anglicy są nieczynni, czekaiąc nowych rozkazów z Londynu. Król Fryderyk 6 chciał nowemi twierdzami obwarować Coppenhagę; dzieło na czas poźnieyszy odłożone, raz że bliski iest nieprzyiaciel i chwile krótkie, drugi raz że w stolicy naszey i wyspie Selandyi wielu mamy obrońców, którzy lądowanie dla nieprzyiaciół uczynią niepodobne. Po oddaleniu się do Sleswicku i Holsztynu z korpusem Francuzkim Marszałka Bernadotte, sam iuż tylko Margrabia La Romana strzeże Fionii na czele woysk Hiszpańskich, o których przeyściu do Selandyi chociaż kilka razy mówiono, nie mamy na to pewności urzędowey.

GOTHEMBURG d. 16 czerwca. Czekamy niecierpliwie powrótu Adiutanta, którego G. Moore do Londynu wysłał po instrukcye nowe; natenczas w ciaśninie Sund zaczną się woienne czynności. Królowa Angielska, iak donoszą z Londynu, z X. Gallii i całą familią d. 3 oglądała Muzeum Brytańskie, którego od lat 20 nie widziała, witali Monarchinię Arcy Biskup Canterbury, Kanclerz W. Prezydent towarzystwa Królewskiego Banks. 5 t. żołnierzy z Anglii do Gibraltaru przysłanych Admirał Purwis odesłał do oyczyzny; rozumiano że mieli być użytemi na osadzenie flotty Hiszpańskiey, która stoi w Cadix; lecz odmieniły się okoliczności. Na wyspach Antilskich wszelka żywność dziś iest droga, ponieważ iey dostarczać przestali Amerykanie. Przed zamknięciem handlu wprowadzali do portów swoich Anglicy wódek rozmaitych miar gallons million 100 t. od których cło czyniło million 340 t. Sterlingów. Reprezentant Petty w izbie niższey radził, ażeby w banku przynaymniey Irlandzkim Katolicy być mogli Dyrektorami; propozycyą odrzucił Parlament większością głosów 96 przeciw 83.

Wyszła z druku znacznie powiększona trzecia Edycya o wymowie i Poezyi X. Golańskiego, in 8vo maiori. Opr. ala rust: koszt. zł. 11.